

Sygnatura akt III AUz 73/18

POSTANOWIENIE

Dnia 22 czerwca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marta Sawińska

Sędziowie: SSA Jolanta Cierpiał

del. SSO Renata Pohl /spr./

Protokolant: st. sekr. sądowy Beata Tonak

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2018 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

przy udziale zainteresowanego R. P.

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu i o podstawę wymiaru składek

na skutek zażalenia (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w W.

na zarządzenie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 28 grudnia 2017 r. sygn. akt VII U 2937/17

postanawia:

uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu

w P. do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie

w przedmiocie kosztów postępowania zażaleniowego.

del. SSO Renata Pohl	SSA Marta Sawińska	SSA Jolanta Cierpiał
----------------------	--------------------	----------------------

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z 28 grudnia 2017 r. w sprawie VII U 2937/17 zwrócono odwołanie (...) Sp. z o.o. Sp. k. w W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział I w P. z 7 lipca 2017 r. w sprawie o podleganie ubezpieczeniu i podstawę wymiaru składek przy udziale zainteresowanego R. P..

Zarządzeniem doręczonym 13 października 2017 r. pełnomocnik odwołującej został zobowiązany do uzupełnienia braków formalnych odwołania, m.in. poprzez: wykazanie umocowania do reprezentowania odwołującej Spółki przez

przedłożenie pełnomocnictwa – w oryginale lub urzędowo poświadczonym odpisie – wraz z trzema odpisami, w terminie tygodniowym od doręczenia wezwania, pod rygorem zwrotu odwołania.

W określonym terminie pełnomocnik substytucyjny odwołującej spółki adwokat P. W. (1) złożył pismo z 20 października 2017 r., do którego załączył m.in. kopię pełnomocnictwa z 18 września 2017 r. udzielonego przez odwołującą spółkę adwokatowi P. G., podpisanego przez prezesa zarządu spółki M. W. oraz kopię pełnomocnictwa substytucyjnego z 16 października 2017 r., udzielonego przez adwokata P. G. adwokatowi P. W. (1). Pełnomocnictwo z 18 września 2017 r. zostało poświadczane za zgodność z oryginałem przez adwokata P. W. (1), natomiast kopia pełnomocnictwa z 18 września 2017 r. nie zawierała takiego poświadczenia.

Zarządzeniem doręczonym 8.11.2017 r. odwołująca spółka została wezwana do uzupełnienia braków formalnych odwołania przez zatwierdzenie czynności zdziałanych dotychczas przez nienależycie ustanowionego pełnomocnika adwokata P. G., w terminie 7 dni, pod rygorem zwrotu odwołania.

W określonym terminie zostało złożone pismo z 13 listopada 2017 r., zawierające oświadczenie o potwierdzeniu czynności zdziałanych dotychczas przez adwokata P. G.. Nadto w piśmie wskazano, że zgodnie z uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z 27 lutego 2017 r. została otwarta likwidacja (...) Sp. z o.o., a uchwałą z 24.02.2017 r. została otwarta likwidacja odwołującej, przy czym w obu przypadkach jako likwidatora powołano M. W.. Pismo nie zostało własnoręcznie oryginalnie podpisane przez likwidatora, a jedynie na piśmie jest kserokopia podpisu.

Przewodniczący stwierdził, że odwołująca spółka nie uzupełnił braku formalnego odwołania. Złożone pełnomocnictwo wskazuje na umocowanie adwokata P. G. dopiero od 18 września 2017 r., podczas, gdy odwołanie zostało sporządzone 9 sierpnia 2017 r. Po wtóre, pełnomocnik substytucyjny odwołującej adwokat P. W. (1) złożył pismo z 20 października 2017 r., do którego załączył m.in. kopię pełnomocnictwa z 18 września 2017 r. udzielonego przez odwołującą spółkę adwokatowi P. G., które zostało poświadczane za zgodność z oryginałem przez adwokata P. W. (1) oraz kopię pełnomocnictwa substytucyjnego z 16 października 2017 r., udzielonego przez adwokata P. G. adwokatowi P. W. (1), która nie zawierała takiego poświadczenia. Jednak zgodnie z art. 89 §1 zdanie drugie kpc, adwokat może sam uwierzytelnić odpis udzielonego jemu pełnomocnictwa oraz odpisy innych dokumentów wykazujących jego umocowanie. Skoro tak, to adwokat P. W. (1) nie mógł sam uwierzytelnić odpisu pełnomocnictwa udzielonego adwokatowi P. G., gdyż nie był to inny dokument wykazujący jego umocowanie. Nadto, adwokat P. W. (1) nie wykazał swojego umocowania do działania w sprawie, gdyż udzielone jemu pełnomocnictwo zostało przedłożone jedynie w kserokopii.

W tych okolicznościach zarządzeniem doręczonym 8 listopada 2017 r. odwołująca Spółka została wezwana do uzupełnienia braków formalnych odwołania przez zatwierdzenie czynności zdziałanych dotychczas przez nienależycie ustanowionego pełnomocnika P. G., w terminie 7 dni, pod rygorem zwrotu odwołania. W określonym terminie zostało złożone pismo z 13 listopada 2017 r., zawierające oświadczenie o potwierdzeniu czynności zdziałanych dotychczas przez adwokata P. G.. Pismo to jednak nie zostało prawidłowo podpisane (tzn. własnoręcznie oryginalnie podpisane przez likwidatora), a jedynie na piśmie jest kserokopia podpisu.

Zażalenie na powyższe zarządzenie złożył w imieniu odwołującej spółki pełnomocnik substytucyjny adwokat P. W. (1) zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych skutkujący naruszeniem art. 130 § 2 k.p.c. polegający na uznaniu, że przedłożony dokument pełnomocnictwa nie stanowił uzupełnienia braku formalnego pisma w trybie art. 130 k.p.c. i tym samym zwrot odwołania w przypadku, gdy w przedmiotowej sprawie doszło do następczego potwierdzenia czynności procesowych przez skarżącą, co skutkowało prawidłowym wykonaniem zobowiązania i koniecznością nadania sprawie dalszego biegu. Ponadto zarzucił naruszenie art.89 § p1 kpc poprzez uznanie, że pełnomocnik substytucyjny nie był uprawniony do uwierzytelnienia odpisu pełnomocnictwa udzielonego adwokatowi P. G., Dalej zarzucił naruszenie art. 130 § 1 kpc poprzez niewezwanie pełnomocnika substytucyjnego do przedłożenia oryginału pełnomocnictwa substytucyjnego z 16 października 2017 r. pomimo niemożliwości otrzymania prawidłowego biegu przez pismo procesowe wskutek niezachowania warunków formalnych, co skutkowało zwróceniem odwołania.

Wskazując na te zarzuty wniósł o:

1. uchylene zaskarżonego zarządzenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania,
2. zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zwrotu kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący podniósł, że M. W. uprawniona była do działania w imieniu i na rzecz spółki (...) Sp. z o.o. już od 24 lutego 2017 r., a tym samym udzielenie przez nią pełnomocnictwa procesowego w postępowaniu w sprawie wniesienia odwołania od decyzji organu rentowego z 18 września 2017 r., uznać należy za prawidłowe od chwili jego udzielenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione.

Odwołanie od decyzji organu rentowego, jak każde pismo procesowe, winno zawierać elementy wskazane w art. 126 i n. k.p.c.

Zgodnie z art. 126 § 3 k.p.c. do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo albo uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który wcześniej nie złożył pełnomocnictwa.

Stosownie do art. 89 k.p.c., pełnomocnik jest obowiązany przy pierwszej czynności procesowej dołączyć do akt sprawy pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa wraz z odpisem dla strony przeciwnej. Adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy, a także radca Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej mogą sami uwierzytelnić odpis udzielonego im pełnomocnictwa oraz odpisy innych dokumentów wykazujących ich umocowanie. Złożenie dokumentu wykazującego umocowanie lub jego uwierzytelnionego odpisu nie jest wymagane, jeżeli stwierdzenie przez sąd umocowania jest możliwe na podstawie wykazu lub innego rejestru, do którego sąd ma dostęp drogą elektroniczną.

W myśl art. 130 § 1 k.p.c., jeżeli pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pisma nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym.

Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie (art. 130 § 2 k.p.c.).

W analizowanej sprawie w wykonaniu wezwania do usunięcia braków formalnych odwołania adwokat P. W. (1) przedłożył pełnomocnictwo z 18 września 2017 r. do złożenia odwołania udzielone przez odwołującą spółkę adwokatowi P. G., które zostało podpisane przez M. W. występującą jako prezes zarządu spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., potwierdzony za zgodność z oryginałem przez adwokata P. W. (2). Pełnomocnictwo to wbrew stanowisku Sądu I instancji, nie jest obciążone nieprawidłowościami. Pełnomocnictwo to zostało podpisane przez M. W. jako prezesa zarządu (...) sp. z o.o., co zostało potwierdzone oryginalnym podpisem adwokata P. W. (1).

Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Poznaniu nie został poinformowany o otwarciu (...) sp. z o.o., a zatem nie mógł oceniać prawidłowej reprezentacji spółki komandytowej przez przyzmat przepisów kodeksu spółek handlowych powołanych w zażaleniu.

Istota sporu w zakresie prawidłowości pełnomocnictwa z 18 września 2017 r. sprowadza się do odpowiedzi na pytanie, czy odwołująca spółka komandytowa może być skutecznie reprezentowana przez komplementariusza – spółkę z o.o. reprezentowaną jednoosobowo przez likwidatora - byłego prezesa zarządu M. W..

Odpowiedź na tak postawione pytanie jest pozytywna.

Należy jednak wskazać, że już przy wniesieniu odwołania pełnomocnik powinien załączyć prawidłowe pełnomocnictwo podpisane przez likwidatora spółki z o.o. (...) nieprawidłowe działanie pełnomocnika doprowadziło do wielu czynności proceduralnych przed Sądem Okręgowym, co w ostateczności skutkowało zwrotem odwołania.

Na etapie postępowania zażaleniowego pełnomocnik przedstawił Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu Protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z 24 lutego 2017 r. sporządzony w formie aktu notarialnego, z którego wynika, że wspólnicy podjęli uchwałę o otwarciu likwidacji spółki z o.o. (...), a likwidatorem ustanowili M. W., która dotychczas pełniła funkcję prezesa zarządu.

Skuteczność tych czynności w zakresie reprezentacji spółki należy oceniać w oparciu o przepisy kodeksu spółek handlowych, a przede wszystkim art. 274 k.s.h. Ustawodawca jednoznacznie uznał, że otwarcie likwidacji następuje z dniem podjęcia uchwały przez wspólników. Oznacza to, że obowiązek zapisany w art. 277 k.s.h. - zgłoszenie otwarcia likwidacji do rejestru sądowego ma charakter deklaratoryjny. Spółka z o.o. nie dopełniła tego obowiązku i jest to niewątpliwie nieprawidłowe działanie w świetle art. 277 k.s.h., jednakże nie podważa skuteczności uchwały o otwarciu likwidacji. Zatem w momencie otwarcia likwidacji, zgodnie z art.109⁷ § 2 k.p.c., prokura wygasła. Konsekwencją tego jest reprezentacja spółki z o.o. przez likwidatora. Z przedłożonych do akt sprawy dokumentów, tj. informacji odpowiadającej odpisowi aktualnemu z Rejestru Przedsiębiorców wynika, że dotychczasowa prezes zarządu spółki z o.o. (...) została powołana na likwidatora tej spółki. Oznacza to, że może ona reprezentować spółkę w likwidacji, na co wskazuje przepis art. 275 § 1 k.s.h. Mając na uwadze tożsamość osoby byłej prezesa zarządu i likwidatora spółki z o.o. należy uznać pełnomocnictwo podpisane przez M. W. 18 września 2017 r. za skuteczne.

Po drugie, racje ma skarżący, że ugruntowane orzecznictwo sądowe stanowi, że do wymogów formalnych pełnomocnictwa ustawa nie zalicza daty jego sporządzenia. Tym samym brak daty, ani jej ewentualne wadliwe oznaczenie, nie dyskwalifikuje samo w sobie udzielonego pełnomocnictwa i nie pozbawia go mocy prawnej (postanowienia Sądu Najwyższego z 11 marca 2015 r., II CZ 110/14, z 10 lipca 2003 r., III CZP 54/03, a z 16 marca 2006 r., III SZ 1/06, OSNP 2007, z 7 listopada 2006 r., I CZ 74/06, z 5 kwietnia 2016 r., II PZ 28/15). Zatem pełnomocnictwo z 18 września 2017 r. wskazujące na umocowanie adwokata P. G. jest prawidłowe.

Po trzecie, racje ma również skarżąca, że możliwe jest uwierzytelnienie dokumentów, w tym pełnomocnictwa substytucyjnego przez pełnomocnika substytucyjnego. Uchwała Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2009 r., III CZP 118/08, na którą powołał się Przewodniczący w Sądzie I instancji, zapadła na tle poprzednio obowiązującego stanu prawnego, przed wejściem w życie 1 stycznia 2010 r. ustawy z 9 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 17 lutego 2009 r.), mocą której dokonano zmiany art. 89 § 1 k.p.c. rozszerzając zakres uprawnień pełnomocnika substytucyjnego. Aktualnie art. 98 § 1 zd. drugie kpc stanowi, że m.in. adwokat może sam uwierzytelić odpis udzielonego im pełnomocnictwa oraz odpisy innych dokumentów wykazujących ich umocowanie. W związku z upoważnieniem adwokatów do uwierzytelniania wszystkich dokumentów wykazujących ich umocowanie utraciły aktualność orzeczenia Sądu Najwyższego dotyczące uwierzytelniania pełnomocnictwa głównego i substytucyjnego. W obecnym stanie prawnym zatem adwokat, który uzyskał pełnomocnictwo substytucyjne jest uprawniony do uwierzytelnienia także pełnomocnictwa głównego udzielonego przez zastępowaną przez niego stronę (p. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2013 r., V CZ 165/12). W konsekwencji uznać należy, że pełnomocnik substytucyjny odwołującej spółki adwokat P. W. (1) mógł poświadczyć kopię pełnomocnictwa z 18 września 2017 r. udzielonego przez odwołującą spółkę adwokatowi P. G. oraz kopię pełnomocnictwa substytucyjnego z 16 października 2017 r. udzielonego przez adwokata P. G. adwokatowi P. W. (1).

W tym stanie sprawy nieprawidłowo, na mocy art. 130 § 2 k.p.c., Przewodniczący zarządził zwrot odwołania.

Uwzględniając powyższe rozważania Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania, że zaskarżone zarządzenie winno zostać uchylone na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art.398 k.p.c. uznając zarzuty w nim

podniesione za uzasadnione. W myśl art. 108 § 2 k.p.c. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawić należało Sądowi Okręgowemu.

del. SSO Renata Pohl	SSA Marta Sawińska	SSA Jolanta Cierpiał
----------------------	--------------------	----------------------